

בבית הדין הצבאי המחוזי
במחוז שיפוט ח"א
בפני:

סא"ל שחר גרינברג - סגן הנשיאה

(ע"י ב"כ, קמ"א ליאור דאיץ')

המבקש: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, סגן אירנה בוצ'צקי)

המשיב: ב/XXX רב"ט ע' מ'

ה ח ל ט ה

1. נגד הנאשם, רב"ט ע' מ', הוגש כתב אישום ביום 13.6.2018, בגין עבירה שעניינה היעדר מן השירות שלא ברשות, לפי סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בגין כך שנעדר מיחידתו שלא ברשות, מיטב מתגייסים XXX, מיום 1.10.2017 ועד יום 11.6.2018, בסך הכל 254 ימים.
2. עם הגשת כתב האישום, ביקשה התביעה הצבאית כי בית הדין יורה על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים, נוכח התשתית הראייתית הקיימת ועילות המעצר.
3. ההגנה הסכימה למעצרו הקצוב של הנאשם, כך בשני דיונים בעניינו, מיום 14.6.2018, ומיום 21.6.2018. לאחר שלמדה ההגנה את חומר הראיות, התנגדה ביום 26.6.2018 להמשך מעצרו של הנאשם, וביקשה כי בית הדין יורה על שחרורו, ולו לחלופת מעצר. טענתה המרכזית של ההגנה הייתה כי משהותאם לנאשם פרופיל רפואי זמני 24 למשך ארבעה חודשים, חובה הייתה על הרשות לקרוא לנאשם לשירות בצו פוקד, בהתאם לסעיף 6 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – חוק שירות ביטחון). נטען, כי הנאשם זומן בשיחות טלפוניות על ידי חיילות של לשכת הגיוס להשלמת הליכי קביעת פרופיל, ורק לאחר שלכאורה לא שיתף פעולה, הובא עניינו בפני פוקד שהורה להוציא לנאשם צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות ביטחון. לשיטת ההגנה, נקרא הנאשם חזרה לשירות, לאחר תום הפרופיל הזמני שהותאם לו, בניגוד לחוק שירות ביטחון ושלא כדין. לפיכך, עולות סוגיות משפטיות לא פשוטות המחייבות בירור וליבון, בזמן שהנאשם אינו שוהה במעצר.
4. עיון בחומר הראיות העלה כי פרופיל 24 זמני הותאם לנאשם ביום 2.8.2015, ופרופיל זה הסתיים כעבור ארבעה חודשים, ביום 2.12.2015. על פי דו"ח זימונים עלה

כי במהלך תקופת הפרופיל הזמני נוצר קשר עם **אמו של הנאשם**, ביום 5.11.2015, ונמסר לאימא כי על הנאשם להתייצב בלשכת הגיוס ביום 19.11.2015 עם סיכום רופא גסטרולוג עדכני. באותה שיחה התבקשה החיילת שיצרה את הקשר הטלפוני, לשוחח גם עם אחותו של הנאשם ולהסביר לה את הדברים, ואחות הנאשם מסרה שהנאשם יגיע לזימון עם המסמכים. שיחת טלפון שנייה בתקופת הפרופיל הזמני נערכה עם **הנאשם עצמו** ביום 19.11.2015, אז הוסבר לו שיש לו זימון חדש ב-7.12.2015 ועליו להגיע עם סיכום רופא גסטרולוג עדכני. עוד צוין כי בשיחת הטלפון "**הסברתי שבמידה ולא יגיע לזימון הוא יעבור לפ.מ. הבין ואמר שיגיע עם המסמכים**".

5. יצוין, כי על פי דו"ח סטטוסים, הנאשם, בהיותו מלש"ב, לא שיתף פעולה באופן מלא עם רשויות הגיוס, והתייצב רק לחלק מהזימונים אליהם נקרא. כך, למשל, לזימון אליו נקרא ביום 11.12.2013 לא התייצב. ביום 2.2.2014 התייצב. לזימון שעניינו סיכום פרופיל ביום 24.2.2014 לא התייצב, אך התייצב לפגישה עם קב"ן ביום 6.3.2014. לזימון ביום 11.3.2014 לא התייצב, וכך גם לזימונים בחודש אפריל 2014, פברואר 2015, מרץ 2015 ומאי 2015. לאחר אי התייצבויותיו האמורות של הנאשם, נערכו לנאשם ביקורי בית מטעם גורמי לשכת הגיוס, שם פגשו את הנאשם ואמרו לו כי עליו לסיים את הבדיקות הרפואיות (דו"ח ביקור בית מיום 12.4.2015). ב-28.06.2015 הגיע הנאשם ללשכת הגיוס אך לא סיים את ההליכים בעניינו.

6. במסמך שנמצא בתיק שמהותו פירוט חוסר שיתוף הפעולה מצד הנאשם, בטרם הוצאת צו 12, צוין ביום 13.12.2015, כי נערכה שיחה עם המלש"ב בה הוסבר לו שהוא נמצא בפקודת מעצר עקב אי התייצבותו לזימונים שנשלחו לביתו להגיע ללשכת גיוס, ועל כן הונחה המלש"ב להגיע בהקדם האפשרי על מנת להסדיר את מעמדו. עוד צוין, כי הוסבר לנאשם שבמידה ולא יגיע – יצטרכו לגייס אותו ללא התחשבות בנתוניו. בהתאם לכך, המליצה רמ"ד תכנון ומיצוי בלשכת הגיוס להוציא לנאשם צו גיוס לפי סעיף 12, כאשר צוין כי הנאשם מודע למעמדו ולבסוף מצוינת החלטת הפוקד "**מאשר גיוס ללא פרופיל**".

7. מדו"ח זימונים למועמד, עלה כי הנאשם לא התייצב ביום 7.12.2015. מתיעוד מערכת ה-CRM עלה כי נערכו שיחות טלפון נוספות עם הנאשם. האחת, ביום 27.3.2016, אז נמסר לנאשם שעליו להביא עד לתאריך גיוסו, 4.4.2016, סיכום עדכני של רופא גסטרו, והוסבר לו שהוא יכול לפקסס אותו, ובמידה והפקס לא יגיע – עליו להתייצב בלשכת הגיוס. בנוסף לכך הוסבר לנאשם כי הוא מתגייס בצו 12, בתאריך 4.4.2016, עליו להתייצב בתאריך זה בלשכת הגיוס, ובמידה ולא יגיע – יוכרז כמשתמט ויעבור לטיפול המשטרה הצבאית. צוין כי הנאשם הבין. השיחה השנייה עם הנאשם, נערכה ביום 3.4.2016, אז נמסר לנאשם כי הגיוס שלו מחר, עליו להגיע

ללשכת הגיוס בבאר שבע עם תיק ותעודת זהות ב-00:08 בבוקר, ואם לא יגיע ייחשב משתמט ויעבור לטיפול משטרה צבאית. צוין כי הנאשם מסר שהבין ויגיע. בתיק אין אסמכתא לצו גיוס שקרא לנאשם להתגייס ביום 4.4.2016, כפי שנמסר לנאשם בשיחות הטלפון שפורטו לעיל.

8. בתיק נמצא צו גיוס שנשלח לנאשם, לכתובתו העדכנית, ביום 28.9.2016, אשר קרא לו להתגייס ביום 30.01.2017. על תעודת עובד הציבור חתמה רב"ט נדיה קוקיב, אשר אושרה לייצוב מלש"בים על ידי מפקדת לשכת הגיוס.

9. הנאשם לא התייצב לגיוסו ביום 30.1.2017, ובהמשך נעצר, הועמד לדין בגין השתמטות ביום 20.3.2017 ונדון לשבעה ימי מחבוש. לאחר מכן החל בהיעדרות מן הבקו"ם, מיום 27.3.2017 אשר הסתיימה ביום 17.09.17, גם בגינה הועמד לדין משמעתי. לאחר ריצוי העונש, החל בהיעדרות שנייה מן הבקו"ם, מיום 1.10.2017, היא ההיעדרות נשוא כתב אישום זה.

10. באמרתו, שנגבתה ממנו ביום 12.6.2018, מסר הנאשם כי הוא מודה בהיעדרות מן השירות בגינה נעצר, ציין כי ביצע את העבירה "בגלל המשפחה... יש לי ילד, יש לי משפחה, אימא חולה..." וציין כי במהלך היעדרותו עבד. הנאשם ציין כי ידע שעליו להתייצב לשירות בצה"ל, אישר שפנה לרשויות הצבא בעניינו, ביקש שיחה עם קב"ן, ונמסר לו שהדבר לא ניתן ושהוא צריך להגיע.

11. בדו"ח עיכוב של משטרת ישראל, מיום 12.6.2018, עלה כי שוטר משטרת ישראל ביקש מהנאשם להזדהות בפניו והנאשם אמר לשוטר "אין לי תעודה מזהה ואני מבקש ממך אל תבדוק אותי במסוף כי משטרה צבאית מחפשת אותי". בהמשך לכך עוכב הנאשם, הובא לתחנת משטרת ישראל ומשם הועבר למשטרה הצבאית.

12. הנה כי כן, מהתשתית הראייתית שפורטה לעיל עולה לכאורה כי מדובר בנאשם אשר מתחילת הליכי גיוסו לא שיתף פעולה באופן מלא עם רשויות הגיוס. פעמים היה מתייצב, ופעמים אחרות לא היה מתייצב, ולא השלים את כלל ההליכים לקביעת נתוניו הרפואיים. הנאשם ורשויות הגיוס היו בקשר שוטף ורציף, שכלל הן את הגעתו של הנאשם ללשכת הגיוס במספר הזדמנויות, הן ביקורי בית בביתו של הנאשם, הן שיחות טלפון עם הנאשם ועם אמו. בשלב מסוים, הותאם לנאשם פרופיל רפואי זמני 24 למשך ארבעה חודשים, מיום 2.8.2015 ועד יום 2.12.2015. לאחר תום הפרופיל הזמני, לא התייצב הנאשם, חרף זימונים טלפוניים.

13. סעיף 6 לחוק שירות ביטחון, אליו הפנתה ההגנה בטיעוניה, קובע כי "יוצא צבא שנמצא בלתי כשר לשירות או בלתי כשר ארעית לשירות, רשאי פוקד לקראו בצו להתייצבות לבדיקה חוזרת לשם קביעת כושרו לשירות (להלן – בדיקה חוזרת), והוא חייב להתייצב במקום ובזמן שקבע בצו הפוקד או מי שהוא הסמיך לכך".

14. כפי שפורט לעיל, בתיק קיימת **תעודת עובד ציבור** ממנה עולה לכאורה **כי צו גיוס קרא לנאשם להתגייס ביום 30.1.2017**, והוא נשלח לכתובתו הרשומה והעדכנית של הנאשם ביום 28.9.2016.

15. אמנם, חלפה תקופה בת מספר חודשים, בין מועד פקיעת הפרופיל הרפואי הזמני שהותאם לנאשם, בדצמבר 2015, ועד אשר נשלח לנאשם צו גיוס בספטמבר 2016. עם זאת, כפי שפורט לעיל, במשך כל התקופה האמורה היו הנאשם ורשויות הגיוס בקשר רציף, ואין חולק כי הנאשם ידע, הבין ואישר שעליו להגיע להשלים את הליכי קביעת נתוניו לשם גיוסו לצה"ל.

16. נוכח האמור, **קיומו של צו גיוס בתיק**, גם אם נשלח לנאשם מספר חודשים לאחר פקיעת הפרופיל הרפואי הזמני, אינו מצריך דיון מהותי בשאלה האם ניתן היה לגייס את הנאשם גם ללא שצו הפוקד היה **"חייב ללבוש צורה כתובה דווקא"** (ע"מ 5/13 **התובע הצבאי הראשי נ' טוראי מ'**, פסקה 7 (2013)). זאת, משקיים צו גיוס בתיק, נוסף על ראיות מנהליות המצביעות על זימונים טלפוניים שנערכו מול הנאשם.

17. צבר הנתונים שנאספו בתיק מצביע על מידע מספק שעמד בפני הפוקד בטרם הורה על הוצאת צו גיוס לנאשם לפי סעיף 12. אומנם, הנאשם שיתף פעולה עם רשויות הגיוס בחלק מהזמן, אך כבר נקבע כי די בחוסר שיתוף פעולה חלקי **"בכדי להקים את סמכות הגיוס מכוח סעיף 12, ובלבד שבעטיו של אי שיתוף הפעולה, לא ניתן היה להשלים, כיאות, את הליכי הבדיקה"** (ע"מ 35/16 **טוראי ז' נ' התובע הצבאי הראשי**, פסקה 11 (2016)).

18. יוזכר, כי הבסיס הראייתי עליו נסמך הפוקד בהחלטתו להורות על הוצאת צו גיוס לפי סעיף 12, הוא בסיס ראייתי ברמה המנהלית, המצביע על חוסר שיתוף פעולה מצד המועמד לגיוס, והחלטת הרשות מבוססת על חזקת התקינות המנהלית (ע"מ 114/16 **טוראי ס' נ' התובע הצבאי הראשי**, פסקה 11 (2016)).

19. הנאשם שבפנינו, לא שיתף פעולה באופן מלא, לאורך כל תקופת היותו מועמד לשירות ביטחון, הן לפני התאמת הפרופיל הרפואי הזמני, הן במהלכו והן לאחריו. זאת, כפי שניתן ללמוד מצבר הראיות שנאספו בתיק. לפיכך, סברתי כי בדין הוצא לנאשם צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות ביטחון. העובדה שבמסגרת הנתונים שהובאו בפני הפוקד, לא צוין בהמלצת רמ"ד תכנון כי הנאשם הוא מי שתם פרופיל זמני בעניינו, אינה מצביעה בהכרח שעובדה זו לא הייתה ידועה לפוקד מכלל התשתית הראייתית המצויה בתיק. גם אם אניח שעובדת תום הפרופיל הרפואי הזמני לא צוינה, ברחל בתך הקטנה, במסמכי הפעלת שיקול הדעת של הפוקד, הרי שדי באי שיתוף הפעולה המצטבר והמתמשך מצד הנאשם לסיום קביעת נתוניו הרפואיים לשם גיוסו לצה"ל, כדי להצדיק הוצאת צו גיוס לפי סעיף 12.

20. כבר נקבע בהקשר זה כי "אין להטיל על גורמי הגיוס דרישות מופרזות, אשר תוצאתן המעשית היא ריקון הסמכות מתוכן. בנסיבות המקרה דנן, משלוח זימונים, במספר הזדמנויות לכתובתו העדכנית של המיועד לשירות ויצירת קשר עם אביו ואף עם אחיו, במספר הזדמנויות, עונים על הדרישות כמפורט לעיל... החלטתו של הפוקד להורות על גיוסו של המערער לפי סעיף 12 לחוק שירות ביטחון, היא החלטה סבירה, אשר התקבלה על בסיס מסד ראייתי מתאים ולא נסתרה חזקת תקינות המנהל בעניין" (ראו עניין נ', פסקה 23).

21. עוד נקבע בהקשר זה "כי בשל הצורך להיאבק בהשתמטות משירות ביטחון, יש לאפשר גם חיול של אדם שעדיין לא עבר בדיקה רפואית... משהונחה תשתית ראייתית מתאימה, המבססת, ברמה המנהלית, חוסר שיתוף פעולה מצדו של המערער, לאורך זמן – אין אלא לקבוע כי שיקול דעתו של הפוקד, להורות על גיוסו של המערער, מבלי שנקבע כושרו, היה סביר, ומסקנה זו עולה בקנה אחד עם חזקת תקינות המנהל" (ע"מ 75/17 טוראי נ' נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 20 (2017) (להלן – עניין נ')).

22. גם אם נניח כי בעת הפעלת הסמכות הסטטוטורית נפל פגם במעשי הרשות או בהחלטת הפוקד, על אף שאין אני סבור כך, הרי שיש לבחון את מכלול הנתונים במשקפי דוקטרינת התוצאה או הבטלות היחסית, ולבחון את טיבם של הפגמים בהליך המנהלי, אם אמנם קיימים, את עוצמתם ואת השלכותיהם, והכל – בראי האיזון בין הערכים החברתיים הרלוונטיים (ע"מ 36/17 טוראי מ' נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 23 (2017)).

23. על רקע התנהלות הנאשם אל מול מאמצי הרשות לזמנו להשלמת קביעת נתוני הרפואיים, והקשר הרציף שהתקיים בין הנאשם לרשויות, באמצעים שונים, לרבות ביקורי בית, קשר ישיר עם הנאשם ועם אמו, בשים לב לכך כי הנאשם לא ביקש להשלים את הבדיקות ביוזמתו, גויס כמשתמט, נדון בדין משמעתי על היעדרות נוספת מן הבקו"ם, והחל בהיעדרותו זו, השלישית במספרה, טרם החל בשירות צבאי של ממש – כל אלה מטילים את הכף לטובת צמצום השלכותיו של הפגם, הנטען על ידי ההגנה, על ההליך המשפטי בעניינו של הנאשם (ע"מ 88/17 טוראי א' נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 25 (2017), וראו גם לאחרונה בג"ץ 8648/17 א' מ' נ' צה"ל, פסקה 11 (2017)).

24. התוצאה האמורה עולה בקנה אחד עם התכלית החקיקתית "נוכח ההווי הביטחוני של מדינת ישראל, מאז קום המדינה ועד היום, ולאור תכליתו של חוק שירות ביטחון, לתת בידי רשויות הביטחון כלים לגיוסם של אזרחים לשורות הצבא,

תוך מניעת השתמשויות מגיוס" (ע"מ 54/17 טוראי ו' נ' התובע הצבאי הראשי, פסקה 21 (2017)).

25. נוכח האמור לעיל, מצאתי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת האשמה המיוחסת לנאשם, המקימה סיכוי סביר להרשעת הנאשם במיוחס לו.

26. משנמצא כי קיימת בעניינו של הנאשם תשתית ראייתית לכאורית בעלת פוטנציאל להרשעתו בעבירה שיוחסה לו, בשים לב למשך תקופת ההיעדרות, היותה היעדרות משירות שלישית במספר, אשר הסתיימה במעצרו של הנאשם, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה מתקיימות עילות מעצר מובהקות של מסוכנות צבאית, חשש לפגיעה חריפה במשמעת הצבאית (ע"מ 21/17, טוראי ס' נ' התובע הצבאי הראשי (2017)), לצד העילה הקלאסית של החשש להימלטות מאימת הדין (ע"מ 71/07 טוראי ג' נ' התובע הצבאי הראשי (2007)).

27. משכה של ההיעדרות, כמו גם דבריו של הנאשם באמרתו, חוסר המוטיבציה והיעדר שיתוף הפעולה, החוזרים כחוט השני בהתנהגותו של הנאשם לאורך השנים, מחדדים ומלמדים על חשש של ממש להימלטות הנאשם מאימת הדין. עילות המעצר האמורות, במצטבר, חרף נסיבותיו האישיות של המערער, אשר עלו מחומר הראיות, אינן מאפשרות לנקוט חלופת מעצר כלשהי בעניינו.

28. אשר על כן, הנני מורה על הארכת מעצרו הסגור של הנאשם עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

29. התיק נקבע לישיבת הקראה ביום 9.7.2018 בשעה 09:00.

- זכות ערעור כחוק.
- ניתנה היום, 20/07/2018, ח' אב תשע"ח, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

סגן הנשיאה